

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/38/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617202471
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8617202471.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., (zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, oddiel Sa, vložka č. 1142/B), so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, konajúca prostredníctvom Mgr. Zuzana Bollová, konateľka a advokátka, adresa na doručovanie písomností: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, proti žalovanej: I. U., F.. XX.XX.XXXX, T. XXX XX A. XXX, o zaplatenie 362,14 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 4Csp/60/2017-69 zo dňa 23.1.2018, jednohlasne takto

rozhodol:

R u š í rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom pre zmeškanie Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 189,60 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 12.2.2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobný návrh v časti zmluvnej pokuty v sume 172,54 eura z a m i e t a.

III. P r i z n á v a žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu výšky priznaného nároku o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku“.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia, aplikujúc ustanovenia 273 CSP súd prvej inštancie uviedol, že žalobca žalovanú sumu voči žalovanej strane uplatnil z titulu využívania telekomunikačných služieb poskytovaných žalobcom/nezaplatených poskytnutých služieb vo výške 189,60 eura s príslušenstvom (úrokom z omeškania) v dôsledku omeškania žalovanej strany s ich úhradou, preto v tejto časti žalobe vyhovel. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s nárokom žalobcu v časti zmluvnej pokuty v sume 172,54 eura, ktorá predstavuje modifikovanú zmluvnú pokutu, pretože táto bola označená ako neprijateľná zmluvná podmienka (rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. XCo/XX/XXXX) a v súlade s ustanovením § 53a Občianskeho zákonníka žalobca ako dodávateľ služby je povinný zdržať sa používania takejto podmienky. Preto v tejto časti žalobný návrh zamietol ako nedôvodný. Vo veci tejto náhrady nie je podľa okresného súdu možné súhlasiť s tvrdením žalobcu, že v dodatku k zmluve zohľadnil pri určení výšky zmluvnej pokuty výšku zľavy poskytnutej žalovanej strane pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia, ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia žalovanej strane poskytnutá, pričom žalobca zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty žalobcu, ktorú žalovaná strana žalobcovi spôsobila tým, že získala mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie za

cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom dodatku sa zaviazala používať služby a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušila svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby (tzv. doby viazanosti) a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby, nakoľko žalovaná strana dojednanú kúpnu cenu zaplatila, teda z toho plynúce obchodné riziko v rámci dodatku k zmluve nemôže byť na ťarchu žalovanej strany, toto znáša žalobca, nakoľko kúpna cena bola zaplatená, preto modifikovaná zmluvná pokuta nemá opodstatnenie, je v tomto štádiu bezpredmetná, ďalej žalovaná strana ako priemerný spotrebiteľ či vôbec takto uzatvárajúcej zmluve s dôrazom na zmluvnú pokutu vôbec rozumie, nakoľko je ponuka táto má snahu získať poskytované verejné služby. Žalovaná strana vystupuje ako spotrebiteľ, žalobca ako dodávateľ služby pričom stav (solventnosti) - posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať podmienky zmluvy vrátane dodatku žalobca nezisťoval s odbornou starostlivosťou, preto ani dodatok k uloženiu zmluvnej pokuty nemá právne opodstatnenie (nakoľko už v čase uzatvorenia zmluvy je zrejmé, že podmienky zmluvy sa nebudú plniť, ak druhá strana nemá zdroj príjmu, preto modifikovaná zmluvná pokuta nemá opodstatnenie a nemá zaťažovať spotrebiteľa modifikovanou zmluvnou pokutou). Úrok z omeškania súd prvej inštancie priznal od 12.2.2016, nakoľko na výzvu (pokús o pokonávkou) žalovaná strana povinnosť nesplnila do 11.2.2016 a po uvedenom dátume sa dostala do omeškania. Právnym dôvodom vydania rozsudku pre zmeškanie je podľa súdu súd prvej inštancie skutočnosť, že žalovaná strana nesplnila povinnosť uloženú uznesením vyjadriť sa k žalobe a boli splnené všetky podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie uvedené v citovanom ustanovení § 273 CSP.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu priznanej istiny, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

4. Voči tomuto rozsudku, a to proti výroku, ktorým súd žalobný návrh v časti zaplata zmluvnej pokuty v sume 172,54 eur (II. výrok) zamietol, podal žalobca včas odvolanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd prvej inštancie síce uviedol, že sa jedná o rozsudok pre zmeškanie, ale z obsahu rozsudku vyplýva, že rozsudok nie je vydaný v súlade s ustanovením § 273 písm. a) CSP, teda že sa nejedná o rozsudok pre zmeškanie, lebo súd žalobe nevyhovel. Odvolanie žalobca odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP) s tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ak odvolací súd bude mať za to, že napriek zjavnému rozporu obsahu rozsudku s ustanovením § 273 písm. a) CSP sa jedná o rozsudok pre zmeškanie, žalobca podáva odvolanie v zmysle § 356 písm. b) CSP. Obsah rozsudku je podľa žalobcu v rozpore s ustanovením § 273 písm. a) CSP. Súd prvej inštancie uviedol, že rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovanej, avšak z ustanovenia § 273 písm. a) CSP je jasne a zrozumiteľne uvedené, že rozsudkom pre zmeškanie žalovaného súd žalobe vyhovie. Rozsudkom pre zmeškanie žalovaného možno rozhodnúť len v prospech žalobcu, takýmto rozsudkom nie je možné ani len sčasti žalobu zamietnuť. Jedná sa o tzv. kontumačný rozsudok, ktorý je procesnou sankciou za pasivitu žalovaného, preto ním nemožno rozhodnúť v neprospech žalobcu a zároveň odňať žalobcovi možnosť podať proti zamietavej časti rozsudku odvolanie. Súd prvej inštancie žalobu čiastočne zamietol a v poučení uviedol, že proti rozsudku nie je prípustné odvolanie, čo je podľa žalobcu, v rozpore so spravodlivosťou a základnými pravidlami logiky.

5. Súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi uplatnený nárok na zaplata zmluvnej pokuty vo výške 172,54 eur, keď dohodnutú zmluvnú pokutu považoval za neprijateľnú podmienku. Tento názor považoval žalobca za nesprávny, keď znenie dohody o zmluvnej pokute uvedené v dodatkoch uzavretých medzi stranami sporu, nie je totožné s obsahom znenia dohody o zmluvnej pokute, ktorá bola rozhodnutiami iných súdov vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca nedostatky dohody o zmluvnej pokute odstránil, keď maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. V dodatkoch, z ktorých nárok na zaplata zmluvnej pokuty žalobca v tomto konaní uplatňuje, je časový aspekt porušenia zmluvných povinností zohľadnený. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností a výška zmluvnej pokuty sa postupne znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Žalovaná nebola podľa žalobcu, žiadnym spôsobom povinná, ani žalobcom nútená, uzatvoriť dodatky k zmluvám. Poskytnutie mobilného telefónu za zľavnenú cenu bolo vo vzájomnom vzťahu medzi žalobcom a žalovanou kompenzované vernosťou žalovanej ako zákazníka. Zmluvnú pokutu je podľa

žalobcu, nutné posudzovať z hľadiska zabezpečovacej, motivačnej, sankčnej, reparačnej funkcie s ohľadom na všetky relevantné okolnosti a vzájomne poskytnuté plnenia v rámci uzavretej zmluvy a dodatku. Mal za to, že dojednanie zmluvnej pokuty, ako aj jej výšky, nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa. Súd prvej inštancie sa pritom vôbec nezaoberal skutočnosťou, že mobilný telefón si mohla žalovaná kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie zmluvných povinností, že dohodnutá zmluvná pokuta zohľadňovala rozsah výhody, ktorú žalobca žalovanej preukázateľne poskytol, aj časový úsek, po ktorý si žalovaná svoje zmluvné povinnosti plnila. Vzhľadom na výhodu, ktorú žalovaná na základe uzavretia dodatku k zmluve získala, je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná, objektívne nespôsobilá poškodiť žalovanú ako spotrebiteľa. Zároveň žalobca poukázal aj na rozsudok Krajského súdu Trenčín vo veci XXCo/XXX/XXXX-XX zo dňa 29.6.2016, ktorý v obdobnej právnej veci žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty priznal. Taktiež si žalobca uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalovaná sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

7. Skôr, ako odvolací súd pristúpil k meritórnemu prejednaniu odvolania žalobcu, skúmal prípustnosť odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie. Okresný súd v záhlaví svojho rozsudku označil, že rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Zároveň v odôvodnení svojho rozhodnutia citoval ustanovenie § 273 CSP, v ktorom je uvedené, kedy súd prvej inštancie môže rozhodnúť pre zmeškanie žalovaného, s tým, že v poučení o možnosti podať odvolanie proti rozsudku uviedol, že proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 356 písm. b) CSP).

8. Podľa ust. § 273 CSP, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

- a) uznesením uložil žalovanému povinnosť v určenej lehote písomne vyjadriť sa k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a žalovaný túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplnil,
- b) v uznesení podľa písmena a) poučil žalovaného o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
- c) doručil uznesenie podľa písmena a) žalovanému do vlastných rúk.

9. Podľa ust. § 356 písm. b) CSP, odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre vydanie takéhoto rozhodnutia.

10. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že hoci zákon uvádza všeobecné pravidlo, že odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie, pripúšťa proti tomuto rozsudku odvolanie z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

11. Podľa odvolacieho súdu, rozsudok ako celok, z dôvodu, že súd prvej inštancie v rozpore s § 273 CSP žalobe nevyhovel, ale túto čiastočne zamietol, nemal so zreteľom na čiastočné zamietnutie nároku, charakter rozsudku pre zmeškanie. Možno prisvedčiť odvolacej námietke žalobcu, že rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, možno rozhodnúť len v prospech žalobcu, takýmto rozsudkom nie je možné, ani len sčasti, žalobu zamietnuť, nakoľko sa jedná o tzv. kontumačný rozsudok, ktorý je procesnou sankciou za pasivitu žalovaného, preto ním nemožno rozhodnúť v neprospech žalobcu, a zároveň odňať žalobcovi možnosť podať proti zamietavej časti rozsudku odvolanie. Táto okolnosť, keď súd prvej inštancie postupoval v rozpore s procesným predpisom, a to ustanovením § 273 CSP, spôsobila, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia a pripúšťa možnosť pre odvolací súd vec prejednať. Keď súd prvej inštancie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného rozhodol o časti uplatneného nároku tak, že ho zamietol, je treba takýto rozsudok ako celok zrušiť, nakoľko nie je v súlade s už citovaným ustanovením § 273 CSP, keď takejto formy rozhodnutia možno len žalobe vyhovieť, preto ani odvolací súd nemôže rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej zamietavej časti zrušiť, resp. vrátiť len v časti, v ktorej bola žaloba čiastočne zamietnutá, na ďalšie konanie, lebo rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie, je čisto procesným rozhodnutím obdobne, ako pri platobnom, resp. zmenkovom rozkaze, kde ak má súd za to, že uplatnený nárok je čo i len sčasti nedôvodný, nemôže o nároku rozhodnúť v skrátanom, resp. kontumačnom konaní tak, že mu čiastočne vyhovie a čiastočne zamietne, ale musí vo veci vykonať riadne dokazovanie, a to, ktoré sa pri rozsudku pre zmeškanie žalovaného nevykonáva, a vo veci rozhodnúť meritórnym rozhodnutím.

12. Odvolací súd preto zrušil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom, keď rozsudkom pre zmeškanie žalovanej žaloby čiastočne zamietol, znemožnil žalobcovi ako strane sporu, uskutočňovať mu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Medzi práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd patrí, aby vec v prípade, ak má súd prvej inštancie za to, že nie je možné žalobe v celom rozsahu vyhovieť, bola prejednaná v prítomnosti strany sporu.

13. Nakoľko tak, ako to uviedol odvolací súd vyššie, pri rozsudku pre zmeškanie neprichádza v úvahu tento čiastočne meniť, resp. rušiť, odvolací súd zrušil rozsudok ako celok (vrátane nenapadnutej vyhovujúcej časti), nakoľko tým, že súd prvej inštancie vydal rozsudok, ktorý nemá charakter rozsudku pre zmeškanie, spôsobil, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia.

14. Súd prvej inštancie po zrušení rozsudku pre zmeškanie, nariadi vo veci pojednávanie v súlade s § 177 CSP, na ktoré riadne predvolá strany sporu a jeho ďalší postup bude závisieť od procesnej aktivity strán sporu. V súlade s § 396 ods. 3 CSP rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania.

15. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).